



7

Przygoda siódma

o fazach rozwojowych drzewostanu



– Listku, zobacz wszystkie drzewa są takie same. Chyba czai się na nas kolejna przygoda.

– Tak Pajączku, tutaj zapoznamy się z fazami rozwojowymi drzewostanu. Musisz wiedzieć, że drzewostan podobnie jak człowiek, zmienia się z wiekiem. A te drzewa przed nami to sosna zwyczajna.

– A dlaczego wszystkie są jednakowej wysokości? - pyta Pajązek.

– Wszystkie te drzewka leśnicy posadzili w tym samym czasie. Zanim dorosną do wymiarów dorosłego drzewa minie blisko 100 lat.



Ale zacznijmy od początku. Pierwszym etapem jest **uprawa**, czyli posadzenie kilkunastocentymetrowych sadzonek. Trwa on do czasu, kiedy gałązki sąsiadujących drzewek zetkną się ze sobą we wszystkich kierunkach. Leśnicy mówią, że drzewka osiągnęły **zwarcie**. Zwarcie następuje zwykle pomiędzy 7 a 10 rokiem życia. W tym czasie drzewka są pod szczególną ochroną leśników i na uprawę nie wolno wchodzić.

– Listku, tam dalej widzę wyższe drzewa, czy to też są sosny?

– Tak Pajączku, tam są sosny w kolejnej fazie rozwojowej drzewostanu zwanej **młodnikiem**. Czy wiesz, kiedy uprawa staje się młodnikiem?

– Tak Listku w chwili gdy drzewka w uprawie osiągną zwarcie.



– Bardzo dobrze. Na tym etapie drzewka zaczynają konkurować o światło, a także o składniki pokarmowe zawarte w glebie. Jednym słowem naszym drzewkom robi się za ciasno. Walkę wygrywają najwyższe drzewka. Faza młodnika kończy się, gdy dolne gałęzie w wyniku zacienienia obumierają, etap kończy się w 20 (25) roku życia drzewa.

– A co dalej? - zainteresował się Pajączek.

– Następną fazą jest **tyczkowina**, drzewa stają się wysokie i cienkie jak tyczki, bardzo wrażliwe na wiatr i śnieg. Etap ten charakteryzuje się zamieraniem tych drzew, które przegrały "wyścig do słońca". Leśnicy powiedzą, że odbywa się intensywne **wydzielanie drzew**. Etap ten trwa około 10 lat i kończy się w 30 (35) roku życia drzewa.

– A jak nazywamy następną fazę rozwojową? - pyta Pajączek.

– To **dragowina** - odpowiada Listek Olchowy - drzewa już nie przypominają tyczek, znacznie przyrosły na grubość, a przyrost na wysokość powoli ustaje. Dragowina, to drzewostan w wieku od 30 do 50 lat.



– A kiedy drzewa zaczynają obradzać nasiona? - zapytał fachowo Pajączek

– Drzewa zaczynają regularnie obradzać nasiona w fazie **drzewostanu dojrzewającego**. Są to już naprawdę duże drzewa. W tej fazie drzewa intensywnie przyrastają na grubość, dzięki lepszemu oświetleniu koron, mniejszej konkurencji o wodę i substancje pokarmowe. Las w tej fazie ma od 50 do 80 lat. Końcową fazą jest **drzewostan dojrzały** w 80 - 100 roku życia. Z takich drzew możemy pozyskać najlepsze drewno, to znaczy o dużych wymiarach i dobrej jakości. A czy potrafisz Pajączku wyobrazić sobie, że z drewna można zrobić aż 26.000 różnych przedmiotów? W tej fazie, jak mówią leśnicy, dokonuje się **naturalne odnowienie drzewostanu**. To znaczy, że nasiona spadają z drzewa na glebę, kiełkują i rozwijają się nowe pokolenia drzew.

TRASA II



- Listku, jak dowiedzieć się ile lat mają sosny rosnące przed nami?
- To bardzo proste. Sosna jest drzewem, które w młodości wytwarza regularne okółki. **Okółkiem** nazywamy gałęzie wyrastające dookoła drzewka. Sosna wytwarza w roku tylko jeden taki okółek.
- Acha ! Wystarczy więc policzyć okółki od góry do ziemi i będziemy wiedzieć ile lat ma sosna - ucieszył się Pajęczek.
- Tak Pajęczku, ale trzeba dodać dwa lata bo przez jeden rok sosna jest siewką, a drugi rok sadzonką. W tym czasie nie wytwarza okółków. Zdobywcy Przygód policzcie, ile lat mają sosny rosnące wokół Was.

To była ostatnia przygoda. Czas się pożegnać. Do zobaczenia na trasach przygód w następnych użytkach ekologicznych !